

Stjernehimlen

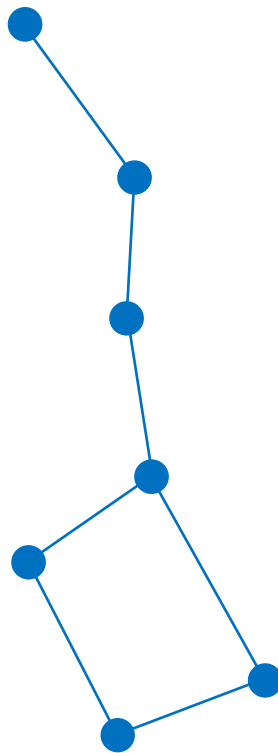
I denne aktivitet skal du ud og se på nogle af de mange stjerner, som er på aftenhimlen. Det er en god idé at finde et sted hvor der ikke er for meget lys fra huse eller lygtepæle. Du skal også have lidt tålmodighed, så dine øjne kan vende sig til mørket.

Hvis du bliver rigtig bidt af at se på stjerner, kan du lægge sig i en sovepose, f.eks. i din have. Her kan du rigtig ligge og nyde det smukke syn på himlen. Jo mere dine øjne vender sig til mørket jo flere stjerner kommer der frem på himlen.

Herunder er der lidt hjælp til at finde nogle af de mest kendte stjernebilleder, og Nordstjernen, og som navnet siger, altid står i nord.

Karlsvognen

Et af de mest kendte stjernebilleder, og lettest at finde, er Karlsvognen. Karlsvognen består af syv stjerner og kan ses herunder. Du kan på næste side se, hvad man kalder Karlsvognen i andre lande.

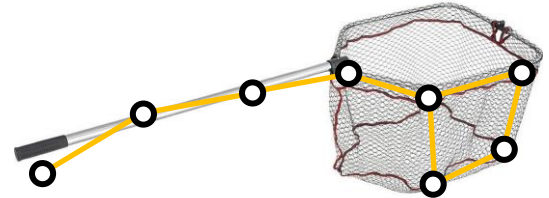
Stjernebilledet Karlsvognen

Som huskeregel for navnet på Karlsvognen, kan du se på billedet til højre. Karlsvognen kan godt minde lidt om en barnevogn.

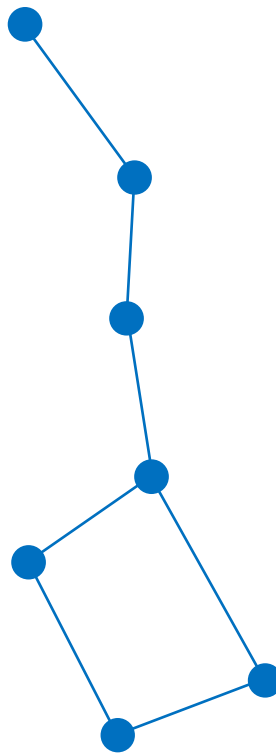

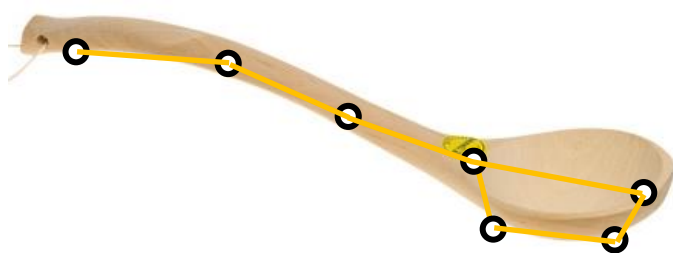
I Storbritannien mener de, at det er en plov (The Plough)

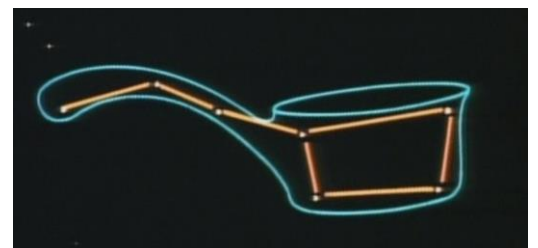
I Finland mener de, at det er et fiske-net (Otava)

Stjernebilledet Karlsvognen

I USA mener de, at stjernerne danner en stort øseske (The Big Dipper)

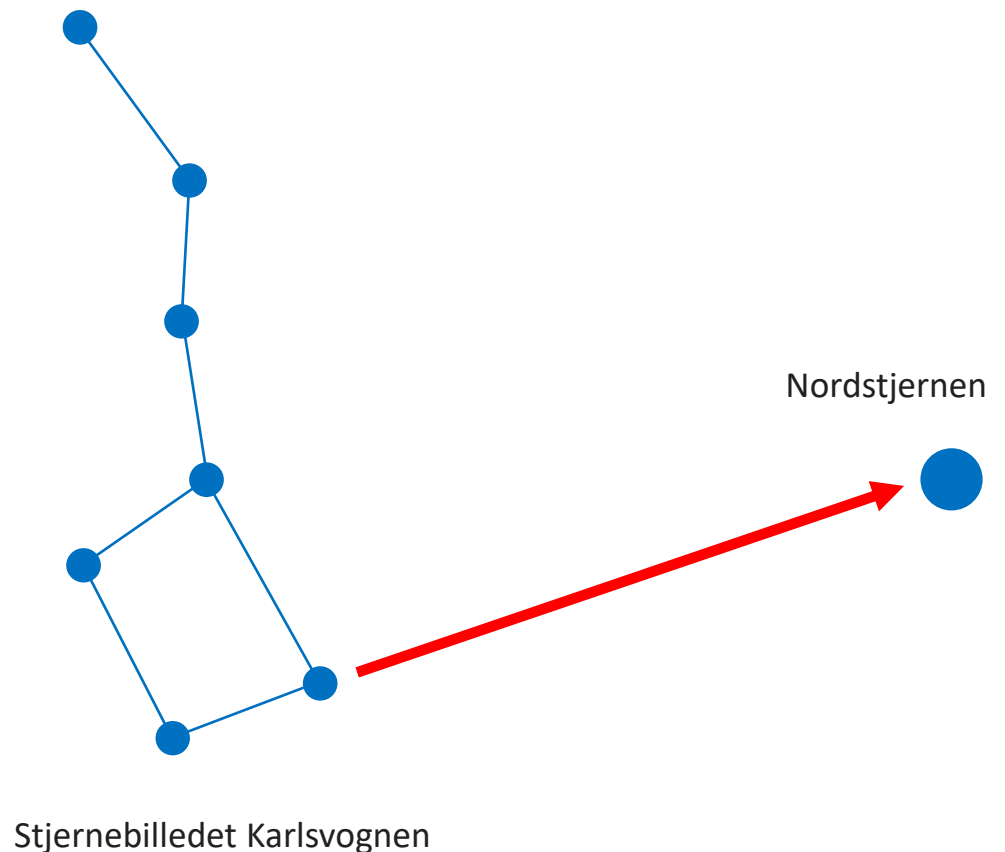
I Frankrig mener de, at det er en kasserolle (la casserole)

Nordstjernen viser vej.

På den nordlige halvkugle har menneskeheden igennem årtusinder kigget op og pejlet retningen efter Nordstjernen – af og til også kaldet Polarstjernen.

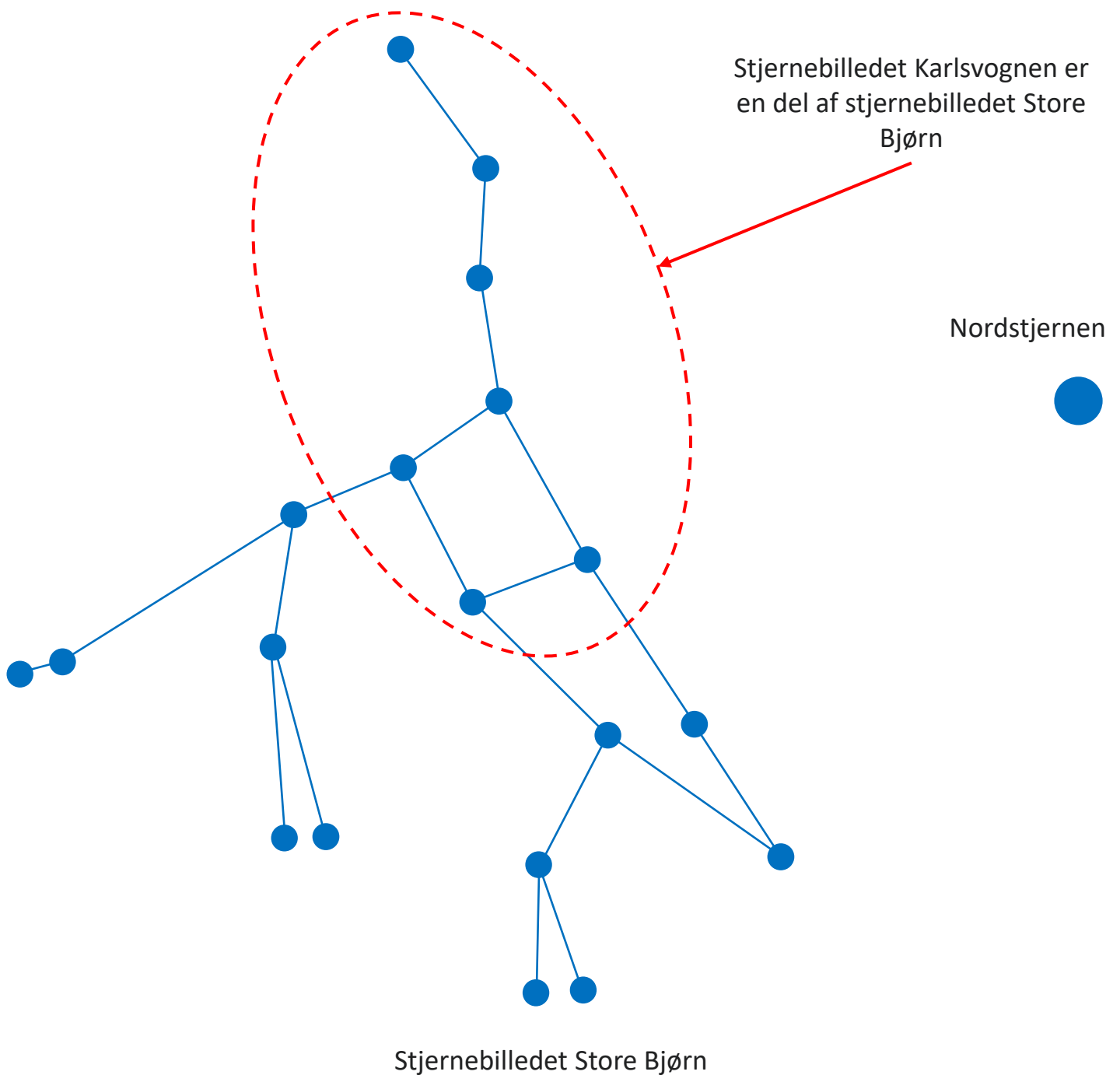
For at finde Nordstjernen er første skridt at finde stjernebilledet Karlsvognen. De syv stjerner som Karlsvognen består af, er en del af stjernebilledet Store Bjørn. Store Bjørn kommer vi til på næste side

Karlsvognens klare stjerner er lette at finde på himlen, og de kan derfor også bruges til at finde andre stjerner – og særligt nemt netop Nordstjernen. Forlænger man den rette linje mellem de to stjerner, der danner forenden på Karlsvognen, ca. 5 gange, så pejler man lige op til en kraftig stjerne – Nordstjernen!

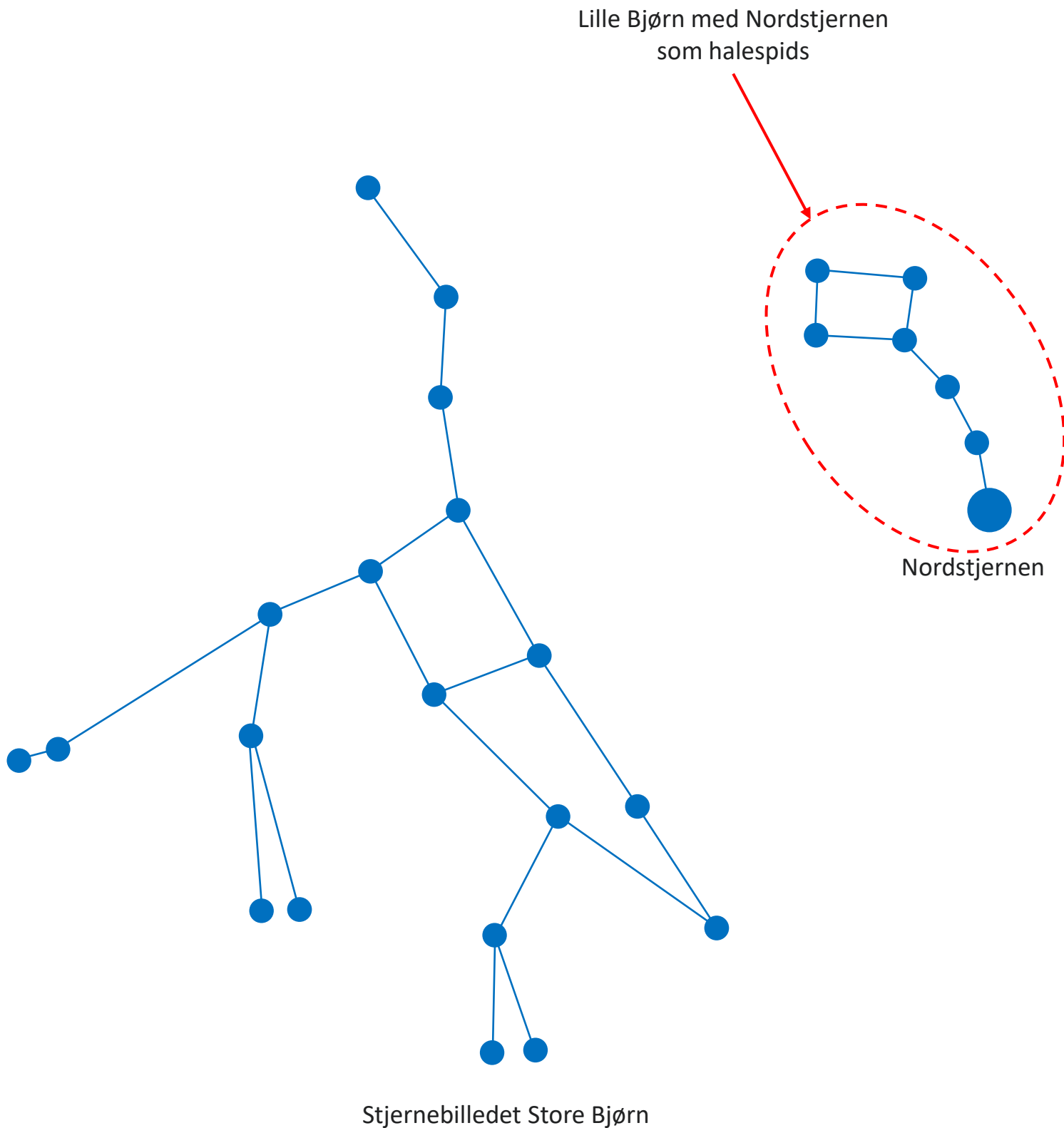
Store Bjørn

Nu har du måske fundet både Karlsvognen og Nordstjernen. Hvis du kigger godt efter, kan du måske også finde stjernebilledet Store Bjørn. Karlsvognen er del af stjernebilledet Store Bjørn.

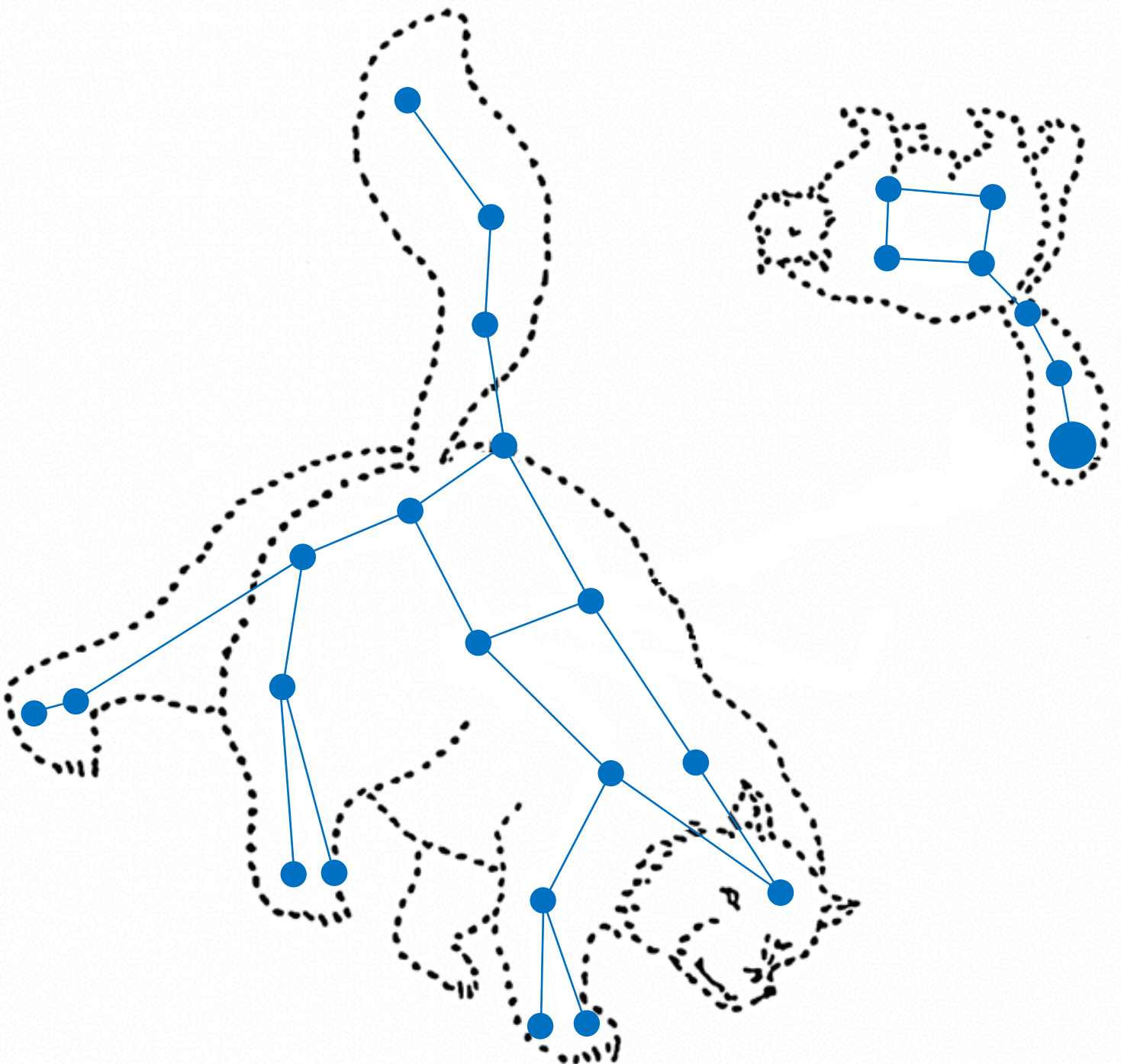

Lille Bjørn

Det sidste stjernebillede vi ser på i denne aktivitet, er stjernebilledet Lille Bjørn. Det yderste af halen på Lille Bjørn er Nordstjernen.

Herunder er vist Karlsvognen, Nordstjernen, Store og Lille Bjørn. Her kan du se, at stjernebillederne har deres navne fordi de minder om en stor og lille bjørn – i hvert fald, hvis man har lidt fantasi :-)

Hvis du har lyst, kan du tegne og farvelægge dine egne stjernebilleder. Du kan bruge den næste side i dokumentet og tegne på dette eller du kan lave dit helt eget.

Hvis du gerne vil vise andre din fine tegning af et stjernebillede, kan du sende eller aflevere din tegning til os. Vi vil laminere tegningen og hænge den udenfor i Minicentret på Åsen, så alle som kommer forbi, kan kigge på den.

Vi vil løbende sende billeder af tegningerne, som hænger i Minicentret, så alle kan se hvor fint det er.

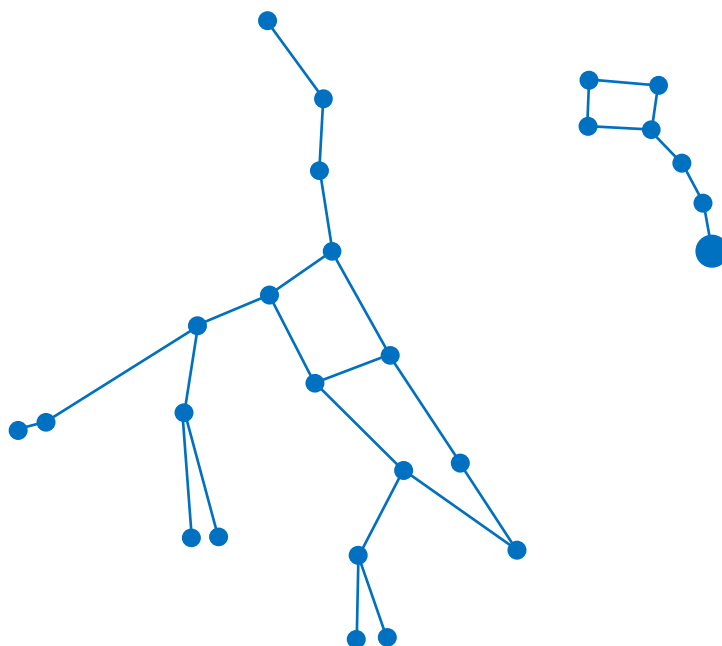
Du kan aflevere/sendte din tegning til en af de fire adresser som er vist herunder.

Mikael
Vandstjernevej 50
4600 Køge

Niels
Tranholmsvej 8
4600 Køge

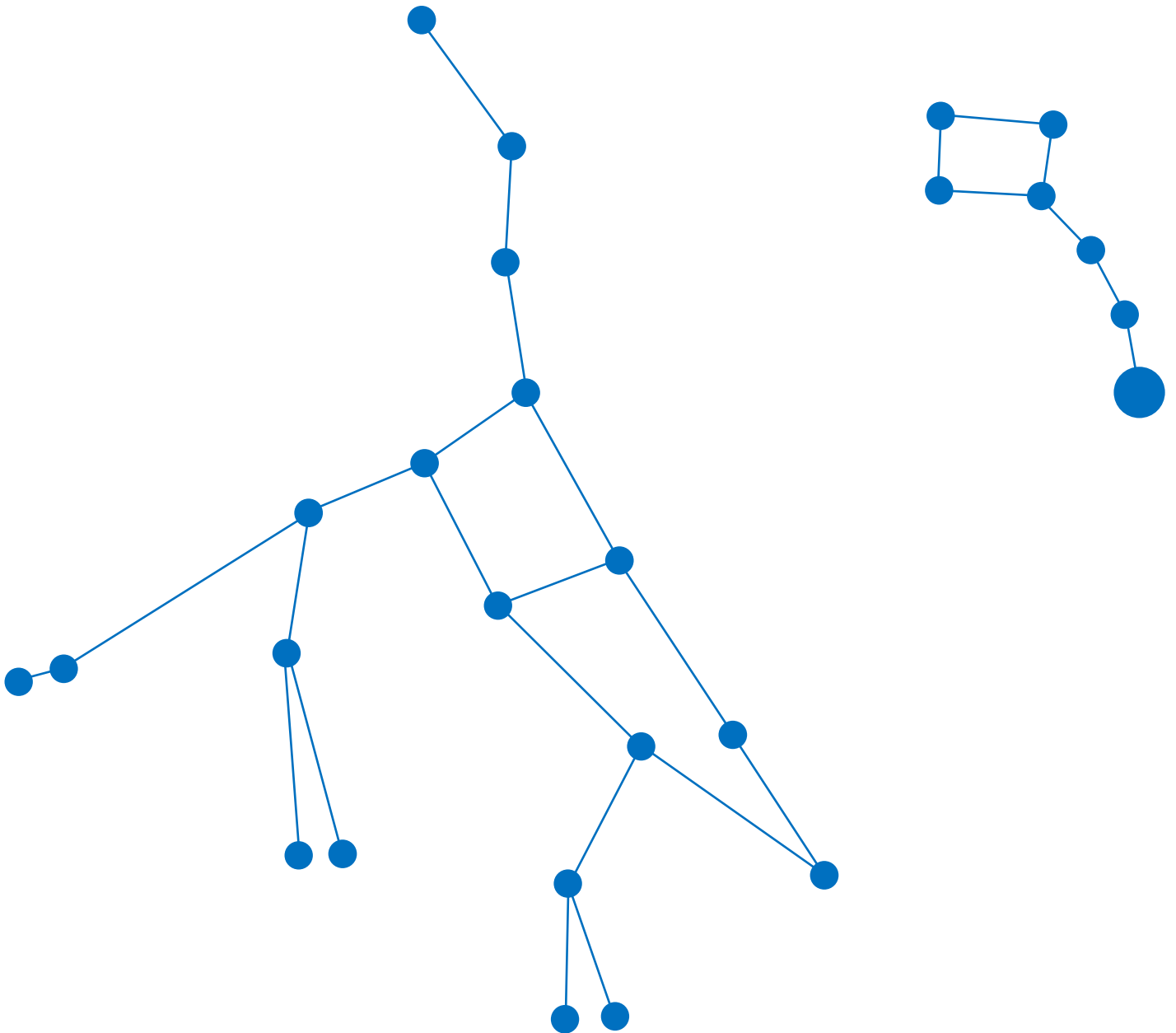
Nanna
Tordenskjoldsgade 9
4600 Køge

Ulrik
Skovdalsvej 10
4600 Køge

Stjernebillede du kan tegne på

Andre stjernebilleder

Hvis du har mod på det kan og også kigge efter stjernebillederne Cassiopeia og Orion som vi fortæller lidt om på denne og næste side.

Stjernebilledet Cassiopeia

Cassiopeia

Stjernebilledet Cassiopeia er det 25. største stjernebillede på himlen og kan ses hele året rundt fra den nordlige halvkugle.

Stjernebilledet har fået sit navn efter den forfængelige Cassiopeia, der var kone til Cepheus, kongen af Etiopien.

Ifølge myten havde Cassiopeia og Cepheus en smuk datter ved navn Andromeda, og Cassiopeia var ikke bleg for at prale af hendes skønhed. En skæbnesvanger dag gik hun dog for langt.

Cassiopeia pralede nemlig med, at hendes datter var langt smukkere end Poseidons døtre, de såkaldte nereider. Det fik Poseidon til at sende et havmonster mod Etiopien som hævn.

For at få hjælp rådførte Cassiopeia og Cepheus sig hos et orakel, der fortalte, at de måtte ofre deres datter. Derfor blev Andromeda lænket fast til en sten for at blive spist af havmonsteret. Den græske helt Perseus trådte dog til i sidste øjeblik og reddede hende.

Poseidon var stadig hævntørstig, og han endte derfor med at straffe Cassiopeia ved at placere hende på himlen bundet fast til en stol.

Stjernebilledet Orion

Stjernebilledet Orion

Orion er et af mest markante stjernebilleder på nattehimlen. Særligt Orions bælte, der består af tre klare stjerner på linje, er let at spotte.

Orions bælte peger lige ned mod stjernen Sirius i stjernebilledet Store Hund. Bag ved Store Hund er stjernebilledet Lille Hund og for foden af Orions fod gemmer stjernebilledet Kaninen sig.

I græsk mytologi var Orion søn af Poseidon og en gudsbenådet jæger, både når det gjaldt dyr og kvinder. Orion var en kvindebedærer og endte med at få 50 sønner. Der var dog én kvinde, som Orion var særligt betaget af.

Merope, datter af Oenopion, kongen af Chios, var Orions store kærlighed. Desværre for den store jæger nægtede Oenopion at lade sin datter gifte væk til Orion. I raseri over afvisningen svor Orion, at han ville slå alle dyr på kloden ihjel.

Dette fik jordgudinden Gaia til at sende en skorpion ud for at forgifte Orion, inden han kunne nå at gøre alvor af sine trusler.

For at beskytte Orion placerede jagtgudinden Artemis Orion på himlen, stik modsat Skorpionen. Det er derfor, at stjernebilledet Skorpionen og stjernebilledet Orion aldrig kan ses på samme tidspunkt.

Det er dog blot en af mange myter, som er skrevet om Orion. I en anden myte bliver han fx dræbt af skorpionen, mens han bekæmper Tyren i stjernebilledet Tyren i en helt tredje.

App SkyView Lite

Til at hjælpe med at finde stjerner, planeter og stjernebilleder, kan du bruge app'en SkyView Lite. App'en er let at bruge – app'en bruger telefonens kamera. Man holder telefonen op mod himlen, og så viser app'en navnene på stjerne, planeter og stjernebilleder.

App Store:

<https://apps.apple.com/us/app/skyview-lite/id413936865>

Google play

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.t11.skyviewfree&hl=da&gl=US>

God fornøjelse :-)